

folkeafstemning om en fast forbindelse over Øresund (L 160, 2. samling 1990-91 af Kim Behnke (FP) m.fl.). Se Folketingstidende 1990-91, 2. samling, forhandlingerne sp. 3344 og 4471 og tillæg A sp. 4077.

Disse forslag er afvist af Folketingets øvrige partier med henvisning bl.a. til, at emnerne ikke var »egne- de« til at blive undergivet folkeafstemning.

Fremskridtspartiets folketingsgruppe har endvide- re den 16. marts 1993 fremsat B 74, der går ud på at indføre vejledende, landsdækkende folkeafstemnin- ger ved vælgerinitiativ, se Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 6448 og 7659.

6. Forslagets forhold til forfatningen

Det nye, der indføres, hvis nærværende forslag vedtages, er alene, at et nærmere bestemt antal vælge- re på regionalt plan kan forlange afholdelse af vejle- dende folkeafstemning. Dette berører ikke forfatnin- gen, svækker ikke Folketingets beslutningsdygtig- hed, hæmmer ikke regeringens eller partiernes lov- forberedelse, blokerer ikke det kommunale eller amtskommunale selvstyre, men tjener alene som en værdifuld vejledende rettesnor såvel i lovgivningsar- bejdet som i lovforvaltningen.

7. Den tekniske gennemførelse af folkeafstemninger

Vedledende folkeafstemninger kan ret enkelt af- holdes i forbindelse med valghandling.

I årene mellem 1970 og 1990 har der her i landet været afholdt tilsammen 20 folketingsvalg, kommu- nalvalg eller folkeafstemninger på i alt 19 forskellige valg- eller afstemningsdatoer. Regionale afstemnin- ger kan uden særlige administrative vanskeligheder afholdes i tilknytning til sådanne valghandling.

Endnu enklere vil det formentlig være at lade af- stemningerne foregå f.eks. pr. brev eller ved brug af elektroniske hjælpemidler. Hvis der fastlægges en af- stemningsform, der forudsætter vælgernes personlige tilstedeværelse på afstemningsstedet, taler meget for, at f.eks. rådhus, posthus, biblioteker eller andre til- svarende centralt placerede steder kan benyttes som afstemningssteder. Der er ikke som ved folketings- valg og kommunale valg behov for de samme admini- strative foranstaltninger med udpegning af valgstyre- re, valgtilforordnede etc., og optællingen af afstem- ningsresultatet kan ske elektronisk, eventuelt under kontrol af uafhængige statsautoriserede revisorer.

Omkostningerne ved afholdelse af afstemninger vil efter de her anførte retningslinier kunne begrænses til et minimum, men man må i øvrigt i denne forbindelse være opmærksom på, at afstemningerne generelt vil føre til større påpasselighed i politikernes dispositio-

ner over befolkningens økonomiske ressourcer, jf. de udenlandske erfaringer, der er redegjort for ovenfor.

Forslagsstillerne anbefaler, at regeringen ved ud- formning af lovforslag vælger at udforme så enkle og smidige regler om afstemnings- og optællingsproce- durer som muligt.

8. Ingen begrænsning i emner, der kan underkastes fol- keafstemning

Det er væsentligt at være opmærksom på, at vejle- dende folkeafstemninger bør kunne afholdes uden begrænsninger i temavalg. Det er de vælgere, der tager initiativ til anmodningen om afholdelse af af- stemning, der selv udformer afstemningens tema og samler det nødvendige antal underskrifter bag krav- et.

Nogle politikere anser folkeafstemninger som en principielt god idé, men kun under forudsætning af, at det er de »rigtige« emner, der sættes under afstem- ning. De anser nogle emner for at være for vigtige, an- dre for at være betydningsløse, atter andre for at være for specielle eller for generelle etc. etc. Derfor møder man undertiden det standpunkt, at folkeafstemnin- ger bør afholdes her i landet, men man må først lade politikerne nøje overveje de emner, der ønskes af- stemning om. Af samme grund ynder nogle at frem- hæve, at eksempelvis skattespørgsmål, indvandrer- politik, kriminalpolitik, socialpolitik og mange andre områder er »uegnede« for afholdelse af folkeafstem- ninger.

Bag sådanne synspunkter ligger et politisk hov- mod, som er så markant en svaghed ved det repræ- sentative demokrati. Det er styret af frygt for, at der vil opstå situationer, hvor de folkevalgte ikke har dækning for deres synspunkter hos befolkningens flertal. På det grundlag drager man den forkerte kon- klusion, at det er de folkevalgtes synspunkter, der er »rigtige«, og befolkningsflertallets synspunkter, der er »forkerte«, og at folkeafstemninger derfor bør undgås.

Forslagsstillerne mener, at folkeafstemningsmulig- heden kan hjælpe med til at sikre, at politikerne hol- der den kurs, befolkningens flertal ønsker. Dette er en værdifuld styrkelse af og ikke en trussel imod det repræsentative demokrati. Politikerne vil meget hurtig værdsætte folkeafstemninger, der kun kan virke i retning af at stabilisere demokratiet.

Det er for forslagsstillerne selvfølgelig, at en lov om vejledende folkeafstemning ikke på forhånd skal bortcensurere visse emner som uønskede eller uegne- de. Hvis befolkningens flertal har en anden opfattelse end Folketinget om skattepolitik, indvandrerspørgs-